

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
Педагогічної ради Коледжу
27.08.2024 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП «ФКЕТ НУ
«Чернігівська політехніка»
27.08.2024 №20

**ПОЛОЖЕННЯ
про освітньо-професійні програми
у Відокремленому структурному підрозділі
«Фаховий коледж економіки і технологій
Національного університету
«Чернігівська політехніка»**

1. Загальні положення

1.1 Положення про освітньо-професійні програми у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти.

1.2 Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти державної установи Науково-методичного центру вищої та фахової перед вищої освіти від 2022 року, Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 р. № 749 та інших нормативно-правових актів.

1.3 Положення регулює порядок розроблення та реалізації освітньо-професійних програм у закладі освіти.

1.4 Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти (далі - ОПП) - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

1.5 Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка») розробляє освітньо-професійні програми в межах ліцензованої спеціальності та затверджує їх Педагогічною радою ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка». Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю.

1.6 Освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- вимоги професійних стандартів;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника.

1.7 Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

1.8 Назви освітньо-професійних програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідної спеціальності, припускаючи повний збіг або

використання парафраз, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітньо-професійних програм.

При цьому необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей знань та спеціальностей (включаючи застарілі назви спеціальностей, які не відповідають даній спеціальності), характерних для них професій і професійних назв робіт, ключових спеціальних компетентностей, назв освітньо-професійних програм.

1.9 Набір освітньо-професійних програм формується відповідно до суспільних потреб, повинен віддзеркалювати та на випередження враховувати тенденції розвитку технологій, запити бізнесу у кваліфікованих фахівцях. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» на ринку освітніх послуг.

1.10 Структура, зміст освітньо-професійної програми на здобуття освіти за дуальною формою має бути узгоджена із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти та передбачати теоретичну, практичну підготовку на робочому місці (на виробництві).

1.11 Зміст освітньо-професійної програми має передбачати елементарні форми дослідницької та інноваційної діяльності.

2. Вимоги до освітньо-професійних програм

2.1 Під час розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» самостійно формує перелік та зміст її освітніх компонентів, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації.

ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» розподіляє освітні компоненти на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

Освітні компоненти, які входять до обов'язкових, позначають ОК 1, ОК 2, ... (де ОК - обов'язковий компонент, а 1 - порядковий номер у переліку обов'язкових освітніх компонентів). Освітні компоненти, які входять до вибіркових (за вибором здобувача освіти), позначають ВК 1, ВК 2, ..., (де ВК - вибірковий компонент, а 1 - порядковий номер у переліку вибіркових освітніх компонентів).

При цьому необхідно дотримуватися таких вимог:

- мінімум 50 відсотків обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на здобуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

- освітньо-професійна програма повинна передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми. Обрання вибіркових освітніх компонентів здобувачами

фахової передвищої освіти проводиться на засадах прозорості та студентоорієнтованого навчання і визначається в установленому порядку;

- здобувач освіти має можливість обрати вибіркові освітні компоненти, які зазначені у переліку освітніх компонентів за вибором здобувача фахової передвищої освіти;

- перелік вибірових освітніх компонентів оприлюднюють в каталозі на офіційному веб-сайті ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

2.2 ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти, на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС приблизно 40 відсотків обсягу ОПП, які забезпечуються освітніми компонентами.

Усі ці компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем фахової передвищої освіти компетентностей, які передбачають здатність особи вирішувати типові спеціалізовані завдання в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов.

2.3 Освітнім компонентам встановлюють кредити ЄКТС (у тому числі і атестації здобувачів) та форми підсумкового контролю. Навчальні освітні компоненти і практична підготовка плануються, як правило, в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС. Не рекомендовано встановлювати освітнім компонентам величини кредитів, які не є цілими числами.

2.4 При визначенні кількості освітніх компонентів освітньо-професійної програми та їх обсягу враховується, що:

- обсяг освітньо-професійної програми визначається в кредитах ЄКТС і роках;

- обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

- навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибірових з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;

- до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;

- до переліку освітніх компонентів освітньо-професійної програми включають усі види практичної підготовки, їх обсяг у кредитах ЄКТС та форми підсумкового контролю. У структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми відображають логічну послідовність виконання видів практичної підготовки, що забезпечує здобуття компетентностей, потрібних для подальшої професійної діяльності;

- курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);

- практична підготовка планується в тижнях із розрахунку (орієнтовно) один тиждень - 1,5 кредити ЄКТС;

- обсяг кредитів, що відводяться на різні види практичної підготовки, не залежить від загальної кількості кредитів освітньо-професійної програми;

-сума кредитів ЄКТС усіх видів практичної підготовки не має бути меншою ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

2.5 Обсяг кредитів ЄКТС освітньо-професійної програми, необхідних для здобуття фахової передвищої освіти, визначається стандартом фахової передвищої освіти спеціальності (за наявності).

2.6. Під час розроблення ОПП фахової передвищої освіти її обсяг зазначають для реалізації на основі повної загальної середньої освіти. Предмети профільної середньої освіти, за винятком тих, що інтегруються з відповідними освітніми компонентами ОПП, до неї не вносять.

3. Порядок розроблення та запровадження освітньо-професійних програм

3.1 Заступник директора з навчальної роботи/завідувач відділення за поданням голів циклових комісій складає проект наказу щодо формування робочих груп з розробки та постійного розвитку освітньо-професійних програм (далі - робоча група) фахової передвищої освіти, у додатку до якого визначає склад робочої групи і подає його на затвердження в установленому порядку. До складу робочої групи також включаються/залучаються заінтересовані сторони - роботодавці, науковці з даної галузі, здобувачі освіти, випускники ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», педагогічні працівники тощо.

3.2 Органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту освітньо-професійної програми.

3.3 Робоча група:

- здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, професійного середовища, вимоги і запити партнерів, випускників освітньо-професійних програм відповідної спеціальності (галузі знань) і проводить консультації зі здобувачами освіти;

- вивчає аналогічні освітньо-професійні програми у закладах освіти України та за кордоном;

-досліджує існуючу ситуацію в аспекті законодавчих та інституційних реформ;

- вивчає та аналізує дані приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів не менше, ніж за останні 5 років;

- обговорює назву та зміст майбутньої освітньо-професійної програми на засіданні циклової комісії із залученням: потенційних роботодавців, інших представників професійної спільноти; здобувачів освіти старших курсів споріднених спеціальностей; випускників, які здобули відповідний освітньо-професійний ступінь в минулі кілька років;

- визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути / сформувані в процесі підготовки за освітньо-професійною програмою на основі результатів аналізу, що має складатися з інтегральних, загальних і спеціальних компетентностей відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти, що визначають унікальність / відмінність освітньо- професійної програми, з урахуванням Національної рамки кваліфікацій;

- визначає перелік програмних результатів навчання (знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, набутих у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів) за освітньо-професійною програмою відповідно до стандарту фахової передвищої освіти України;

- складає матриці, що надають можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньо-професійної програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах освітньо-професійної програми тощо;

- формує остаточний перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми;

- надає проєкт освітньо-професійної програми в доступній формі роботодавцям для погодження і підтримки введення відповідної освітньо-професійної програми;

- складає освітньо-професійну програму фахової передвищої освіти за встановленою формою та вносить при необхідності корективи в проєкт;

- розміщує проєкт на офіційному веб-сайті ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» для громадського обговорення.

3.4 Керівник робочої групи розробляє обґрунтування проєкту освітньо-професійної програми з урахуванням пропозицій та рекомендацій, де зазначаються переваги введення нової освітньо-професійної програми, її особливості та відмінності від діючих в Україні. На засіданні циклової комісії розглядається проєкт, вносяться зміни, формується рішення щодо розгляду освітньо-професійної програми на засіданні Педагогічної ради.

3.5 Схвалений проєкт освітньо-професійної програми виноситься на затвердження Педагогічної ради ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

3.6 На основі ухваленої Педагогічною радою освітньо-професійної програми, розробляється навчальний план, відбувається затвердження в установленому порядку.

3.7 Навчання за новою освітньо-професійною програмою проводиться в межах ліцензійного обсягу за спеціальністю.

3.8 Керівник робочої групи, голова циклової комісії відповідають за організацію оприлюднення інформації про освітньо-професійну програму на офіційному веб-сайті ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» та проведення відповідної профорієнтаційної роботи.

3.9 ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітньо-професійну програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

4. Порядок моніторингу та удосконалення освітньо-професійних програм в процесі їх реалізації

4.1 Моніторинг та удосконалення освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка»» в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим місії та цілям діяльності, а також потребам здобувачів освіти, суспільства в цілому. У результаті такого перегляду відбувається щорічне або за необхідності (поточні зміни у законодавстві, новинки/відкриття (асортимент, технології, техніка); наукові дослідження у певній галузі тощо) оновлення освітньо-професійних програм та програм освітніх компонентів, кваліфікаційних іспитів, практичної підготовки і, в цілому, удосконалення освітньо-професійних програм. Про будь-які дії заплановані або вжиті як результат удосконалення, інформуються всі заінтересовані сторони.

4.3 Періодичний моніторинг та удосконалення освітньо-професійних програм в процесі їх реалізації організовує керівник робочої групи із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів освіти. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітньо-професійних програм в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з педагогічними працівниками, здобувачами освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства.

4.4 Актуальність освітньо-професійних програм визначається такими показниками:

- ступінь оновлюваності освітньо-професійних програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності здобувачів освіти (випускників), що визначається у т.ч. за результатами опитування;

- рівень працевлаштування випускників на момент випуску, що визначається за результатами опитування;

- відгуки роботодавців або інша відповідна інформація.

4.5 Моніторинг освітньо-професійних програм в процесі їх реалізації включає визначення:

- змісту освітньо-професійних програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам;

- змін потреб суспільства;

- очікувань, потреб та ступеня задоволення здобувачів освіти стосовно освітньо-професійної програми (опитування, тощо).

4.6 Освітньо-професійні програми у разі потреби переглядаються із залученням здобувачів освіти та роботодавців. Оновлюються не рідше одного разу на 2 роки.

4.7 Зміни до освітньо-професійних програм вносять за ініціативи керівника робочої групи освітньо-професійної програми, учасників освітнього процесу чи роботодавців та мають бути оформлені відповідними протоколами, а також оприлюднені для обговорення на сторінці офіційного веб-сайту ВСП «ФКЕТ НУ

«Чернігівська політехніка» не пізніше ніж за місяць до затвердження.

4.8 Оновлені освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти узгоджуються із роботодавцями, представниками студентського самоврядування, заступником директора з навчальної роботи/завідувачем відділення за поданням голів циклових комісій, затверджуються Педагогічною радою та вводяться в дію наказом керівника ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка». Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти, що реалізуються у ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та оприлюднюються на офіційному веб-сайті ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

5. Акредитація освітньо-професійних програм

5.1 Освітньо-професійні програми підлягають акредитації.

5.2 Метою акредитації є визначення відповідності освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою вимогам та критеріям оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою; допомога закладам освіти у визначенні сильних і слабких сторін освітньо-професійної програми; надання усім заінтересованим сторонам (учасникам освітнього процесу, роботодавцям, батькам здобувачів освіти тощо) інформації щодо якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою; підтвердження значимості фахової передвищої освіти в Україні з питань забезпечення підготовки фахівців для ринку праці; сприяння інтеграції закладів освіти до Європейського освітнього простору.

5.3 Акредитація освітньо-професійної програми вперше здійснюється за умови провадження освітньої діяльності у рік випуску здобувачів освіти за відповідною освітньо-професійною програмою.

Друга і наступна акредитація проводиться впродовж останнього року строку дії сертифіката про акредитацію освітньо-професійної програми.

Заклад освіти має право достроково ініціювати проведення другої і наступних акредитації освітньо-професійної програми.

5.4 Заклад освіти здійснює самооцінювання - системний комплексний аналіз власної діяльності за освітньо-професійною програмою, спрямований на самостійне визначення фактичного стану якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією освітньо-професійною програмою, виявлення прогалин і перегляд пріоритетів для подальшого розвитку.

5.5 З метою забезпечення відкритості та прозорості акредитаційного процесу на офіційному веб-сайті ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» оприлюднюється:

- документ про результати самооцінювання закладу освіти (розміщується не пізніше ніж за 5 робочих днів із дня подання до Державної служби якості освіти України документа для акредитаційної експертизи);
- рішення про акредитацію (сертифікат), умовну (відкладену) акредитацію, відмову в акредитації освітньо-професійної програми;
- звіт експертної групи (оприлюднюється не пізніше 20 календарних

днів після прийняття рішення Державною службою якості освіти України).

6. Способи врахування зауважень та пропозицій, сформульованих під час акредитації, інституційного аудиту

6.1 Звіт експертної групи з акредитації освітньо-професійної програми розглядається на засіданні Педагогічної ради ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

6.2 Після розгляду розробляється план щодо усунення порушень та недоліків, виявлених комісією з проведення акредитації та наказом директора затверджується програма роботи над усуненням недоліків. Виконання наказу покладається на відповідальну особу і виконується в зазначений термін.